

Galicja w Księstwie Warszawskim. 200. rocznica Kraków 5 grudnia 2007

W roku 2007 minęła 200. rocznica utworzenia Księstwa Warszawskiego. Do powstałego w 1807 roku państwa dwa lata później przyłączono znaczne obszary Galicji. Przygotowana przez Katedrę Historii XIX wieku konferencja dotyczyła ziem z zaboru austriackiego w systemie Księstwa Warszawskiego. Sesja naukowa odbyła się 5 grudnia 2007 roku. Zaś na początek 2009 roku zaplanowano wydanie drukiem materiałów pokonferencyjnych. Ogólnie przyjęta przez organizatorów tematyka sesji zawierała się w następujących problemach:

- Relacje społeczne w Galicji w okresie Księstwa Warszawskiego.
- Gospodarka w Galicji w okresie Księstwa Warszawskiego.
- Mniejszości narodowe i religijne w Galicji na przełomie XVIII i XIX wieku.
- Uwarunkowania prawno-ustrojowe Księstwa Warszawskiego.
- Księstwo Warszawskie w systemie napoleońskim.
- Operacje wojenne Księstwa Warszawskiego na terenie Galicji.

Na otwarcie konferencji słowo wstępne wygłosił Jego Magnificencja Rektor Akademii Pedagogicznej prof. dr hab. Henryk Żaliński, który także przewodniczył obradom. Przewodniczący przypomniał historię wkroczenia wojsk księcia Józefa Poniatowskiego do Krakowa w 1809 roku. Wspomnił o urządzanych wówczas balach, w tym szczególnie o uroczystościach organizowanych na cześć cesarza Napoleona Bonapartego, związanych z 40. rocznicą urodzin zwycięzcy spod Austerlitz. Przypominając te wydarzenia, przytoczył cytat ze wspomnień Ambrożego Grabowskiego, świadka tamtych dni. Następnie „przeniósł się” do czasów nam bliższych i przypomniał rok 1880, kiedy podczas Dni Krakowa Piwnica pod Baranami urządziła uroczysty wjazd księcia Józefa do królewskiego miasta, zakończony wielkim balem. W wodza armii Księstwa Warszawskiego wcielił się Daniel Olbrychski, który od Bramy Floriańskiej, wśród tłumu krakowian, konno przemieszczał się w kierunku Rynku Głównego.

Po tym wprowadzeniu uczestnicy konferencji przedstawili swoje referaty:

- prof. dr hab. Krzysztof Karol Daszyk (UJ) – „Odzyskujemy ojczyznę...” – Galicjanie wobec przyłączenia ich kraju do Księstwa Warszawskiego
- prof. dr hab. Norbert Kasperek, (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) – Z Galicji do armii Księstwa Warszawskiego
- prof. dr hab. Kazimierz Karolczak (AP) – Entuzjazm czy wyrachowanie? Kariera arystokratów galicyjskich w Księstwie Warszawskim
- dr Janusz Pezda (UJ) – Między Aleksandrem a Napoleonem. Dylematy Czartoryskich
- dr Robert Kłosowicz (UJ) – Wieliczka i jej żupy solne w Księstwie Warszawskim 1809–1815
- dr Hubert Chudzio (AP) – Rozterki władzy. Rząd Księstwa Warszawskiego w Galicji
- prof. dr hab. Wiesław Caban (Akademia Świętokrzyska) – Szkolnictwo początkowe w Galicji Zachodniej za panowania austriackiego
- prof. dr hab. Roman Pelczar (KUL; Uniwersytet Rzeszowski) – Szkolnictwo greckokatolickie w Galicji Zachodniej na przełomie XVIII i XIX wieku
- dr Tomasz Kargol (UJ) – Sytuacja gospodarcza Galicji w dobie Księstwa Warszawskiego
- dr Łukasz Tomasz Sroka (AP) – Żydzi w Krakowie około 1800 roku
- dr Piotr Skałuba – Działalność naukowa i publiczna księdza Sebastiana Sierakowskiego w latach 1809–1815.

Na konferencję niestety nie dotarli profesorowie Wiesław Caban i Roman Pelczar, jednakże przesłali swoje artykuły.

Po wystąpieniach ożywioną dyskusję zapoczątkował profesor Kazimierz Karolczak, który w odniesieniu do referatu Janusza Pezdy wspominał o archiwaliach pozostałych w Wiedniu po Konstantym Czartoryskim oraz o mniej znanej tzw. koreckiej linii Czartoryskich z Wołynia. Zwrócił się też z pytaniami: do doktora Tomasz Kargola o żupy solne w Galicji Wschodniej oraz do doktora Piotra Skałuby o ród Sierakowskich z Waplewa i jego związki z rektorem Sebastianem Sierakowskim. Następnie uczestniczący w konferencji profesor Mariusz Kulczykowski (UJ), przywołując bardzo wartościowe, jak sam stwierdził, wystąpienie Tomasza Kargola, ubolewał nad małym zainteresowaniem współczesnych badaczy historią gospodarczą Galicji. Polemikę z doktorem Tomaszem Kargolem na temat sytuacji gospodarczej Węgierskiej Górki w czasach Księstwa Warszawskiego przeprowadziła Marta Tylza-Janosz. Również do Tomasza Kargola było skierowane pytanie profesora Norberta Kasparka o stadniny koni na terytorium Galicji. W dyskusji na temat praw ludności żydowskiej w Księstwie Warszawskim, odnosząc się do referatu dra. Sroki, zabrał głos dr Hubert Chudzio. Natomiast dr Łukasz T. Sroka podkreślił wagę dalszych prac nad gospodarką Galicji, szczególnie w zakresie protoindustrializacji tej części kraju. Sesję zamknął przewodniczący konferencji prof. Henryk Żaliński.

Na koniec zauważyć można, że choć w dyskusji wiele mówiono o obecnym braku popularności historii gospodarczej, to paradoksalnie najwięcej czasu w podsumowaniu sesji poświęcono właśnie temu zagadnieniu, a najwięcej pytań skierowano do prelegenta, który przygotował referat na temat sytuacji gospodarczej Galicji w Księstwie Warszawskim.

Hubert Chudzio